

Initiera och fördela ärendet

Ärendet har initierats. Detta steg äger rum innan fördelningsmöte, dvs innan beslut tas om beslutsplanering och vilken avdelning/ handläggare som tilldelas ärendet. I detta steg handlar det om att skapa förutsättningar för att en konsekvensanalys ska kunna genomföras.

Förslag på arbetsprocess

Nämndsekreterare, i samverkan med samordnaren för barnets rättigheter på förvaltningen, gör en första bedömning kring om, i vilken omfattning och vilka förutsättningar som krävs för att genomföra en prövning av barnets bästa. Denna korta bedömning följer med ärendena inför nämndsekreterarens och ledningsgruppens ärendegenomgång på måndagar.

Frågor att ställa i bedömningen

- Vilken typ av ärende är det – hur har det uppstått?
 - o Initierat av förvaltningen
 - Borde analysen redan ha genomförts innan själva ärendet initierades, t ex under ett utredningsarbete/utvecklingsarbete eller i verksamheten?
 - o Initierat utanför förvaltningen
 - Är det fritidsförvaltningen som ska göra analysen eller är det en annan aktör? (t ex vid svar på remiss till annan förvaltning eller annan aktör)
- Vad är förutsättningarna för handläggningen i nuläget?
 - o Tid/deadline (t ex när måste det upp för beslut)
 - o Resurser (vilken handläggare, hur prioriterat är ärendet)
- Vem inom verksamheten berörs av ärendet?
 - o Hur stor effekt kan ärendet få för berörda barn?
 - o Hur omfattande bör konsekvensanalysen vara? (Hur omfattande är beslutet? Ett beslut med liten påverkan på barn eller liten påverkan generellt, t ex ett rent administrativt beslut utan stora följdverkningar, behöver inte genomgå en omfattande konsekvensanalys)
- Vilka möjligheter har vi i handläggningsprocessen att inhämta berörda barns åsikter?
 - o Tid
 - o Praktiska förutsättningar
 - o Om möjlighet inte finns – finns alternativa sätt att involvera.
 - o Tydliggör i underlaget vilka avvägningar mellan inhämtande av åsikter och förutsättningar för handläggning som gjorts

Utifrån ovanstående frågor, gör en sammanslagen bedömning av förutsättningarna att genomföra konsekvensanalysen och vilka avvägningar som gjorts.

Utreda och handlägga

Handläggaren har tilldelats ärendet för utredning och handläggning. Nedan är frågor att fundera kring i handläggningen som utgår från stegen i en prövning av barnets bästa.

1. Beskriv ärendet

- Vilka barn som berörs direkt eller indirekt av ärendet?
(till exempel utifrån ålder, kön och könsidentitet, funktionshinder, socioekonomisk bakgrund, födelseregion, vistelsetid i landet, migrationsstatus, barn i ett begränsat geografiskt område, en förening eller aktivitet)
 - o Finns det grupper av barn som särskilt behöver synliggöras?
 - o Vet du om det finns barn som lever i särskild utsatthet och/eller risk för utsatthet, som riskerar att missgynnas eller har särskilda behov att ta hänsyn till?
- Om bedömningen är att barn inte berörs – dokumentera resonemanget och motivera i ärendet.

2. Inhämta åsikter från barn

- Finns det redan befintliga kunskapsunderlag och undersökningar där berörda barn redan tillfrågats i den frågan som ärendet handlar om?
 - o Behöver underlaget fördjupas ytterligare med kompletterande metoder, t ex fokusgrupper?
- Om det inte finns, hur kan vi inhämta barns åsikter?
 - o Kan vi använda oss av befintliga kanaler på förvaltningen eller i verksamheterna för att inhämta barns åsikter?
- Om vi ska genomföra dialog fundera kring hur urvalet kan bli representativt för den grupp av barn som berörs?
 - o Om det inte är möjligt att få ett representativt urval– vad är anledningen och hur kan det beskrivas i ärendet?
 - o Finns det barn som vi sällan når eller har svårt att nå som vi särskilt behöver fundera kring?
- I analysen av det insamlade materialet fundera på om:
 - o Finns det skillnader i synpunkterna baserat på till exempel kön, ålder, identitet, bostadsområde, andra bakgrundsfaktorer eller förutsättningar?
 - o Är skillnaderna analyserade?

Kompletteras med kunskapsunderlag som innehåller t ex vilken tillgänglig statistik som finns på förvaltningen etc.

3. Inhämta kunskap

En förutsättning för att göra en bra bedömning är att ha tillgång till och/eller inhämta kunskap om barns och ungas olika förutsättningar och behov kopplat till ärendets ämnesområde och möjliga konsekvenser ur ett icke-diskriminerings-, jämlikhets- och jämställdhetsperspektiv.

- o Vilken kunskap finns inom staden/förvaltningen? T ex statistik eller annan kunskap om barns livsvillkor. Synliggör underlaget skillnader mellan olika barn i staden?
- o Om det finns statistik, är den könsuppdelad? Visar den t ex även någon eller några av de andra aspekterna?
- o Vilka nationella/regionala och lokala studier och undersökningar finns som belyser livsvillkoren för olika grupper av barn?
- o Har andra kommuner gjort analyser eller annat material som kan användas?

- Framgår det i det samlade kunskapsunderlaget som används om skillnader finns utifrån några av aspekterna som nämns ovan?
- Vilka barn syns och vilka barn syns inte i underlaget? Behöver jag komplettera den information jag har på något sätt?

Kompletteras med ett samlat kunskapsunderlag som inkluderar bland annat barn och ungas livsvillkor i Malmö, barnfattigdom, ung livsstil, föreningsstatistik och så vidare. Det ska vara lättillgängligt sam vid behov hänvisa till vidare läsning. Även kunskapsunderlag som innehåller ex information om hur handläggaren kan förhålla sig till existerande och icke-existerande statistik.

4. Låt barnkonventionen vägleda

- Har de grupper du identifierat som är berörda av ärendet specifika rättigheter enligt barnkonventionen? Vilka är dessa rättigheter?
- Utgå från BK med fördjupning om artikel 2 och de artiklar som berör olika minoriteteters/gruppers rättigheter. Vad behövs ta speciell hänsyn till? I samband med artikel 2 kan handläggaren också undersöka vilken betydelse jämlikhets- och jämställdhetspolitiska mål har i sammanhanget.

Komplettera med kunskapsunderlag kring barnkonventionen, jämlikhets- och jämställdhetspolitiska mål.

5. Ta fram handlingsalternativ, dvs olika alternativ för förslag till beslut, och analysera konsekvenserna av dina förslag

- Vilka möjliga handlingsalternativ har du?
- Påverkar dessa handlingsalternativ de som berörs av ärendet på olika sätt? Exempelvis utifrån kön/funktionsvariation/ekonomi/språklig förmåga/ålder/geografi etc.

6. Bedöm barnets bästa och fatta beslut

- Vilka faktorer tar du hänsyn till i bedömningen av barnets bästa? Redogör för vad du tagit hänsyn till i din bedömning av vad som är barnets bästa.
- Skiljer sig vad som är bäst för barnet åt beroende på vilket barn du utgår från?
- Följer ditt förslag till beslut vad som bedöms vara barnets bästa? Om inte, vilka andra faktorer bedöms väga tyngre? Varför?
- Om du i ditt förslag låtit andra faktorer än barnets bästa väga tungt – har du föreslagit några kompensatoriska åtgärder? Om ja, vilka? Om nej, varför inte?

Kommunicera beslut och utvärdera

Efter att ärendet varit uppe för politiskt beslut kommer det sista steget i en prövning av barnets bästa.

7. Återkoppling och utvärdering

Återkoppling

- Om barn har varit direkt involverade i processen:
 - o Hur återkopplar ni resultatet av handläggningen och beslutet?
 - o Hur återkopplar ni hur deras åsikter vägts in i bedömningen?
- Om barn inte har varit direkt involverade i processen:
 - o Hur informerar ni berörda barn om resultatet av handläggningen och beslutet?

Utvärdering

- Hur tar vi reda på om beslutet fick de önskade/avsedda effekterna?